

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében. Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Hősök emléke.

— Irta és a debreczeni honvéd-temetőben 1891. aug. 2-án elmondta: **Bátori Gábor.**

Merengni a multakon, gondolatban átölelni eseménydus korszakot, a szívnek mélyen átérezni egy nemzet jó és balszerencse közt átélt küzdelmeit, fölédzeni lelkünkbe a nagy események mozgató erőit: a népeket boldogító főnséges eszméket, megemlékezni ezek nagy apostolairól, velők átörülni a diadalmakat s velők meggyászolni a siralmas végzetet: óh mindez elidegeníthetlen joga, de legnemesebb kötelessége is minden igaz honfi kebelnek.

E jogunkat gyakorolni, ezen kötelességünket teljesíteni jöttünk ki mi is ma ide, a világtörténelemben páratlanul álló 1848/49-iki szabadságharcznak emez egyik gyászos emlékü színhelyére.

Igen! Gyászos emlékü e hely. Hisz az a domb, melyen állunk, kihalt, nemes szíveknek sirhalma is; az a fű, melyet itt lábbal tapodunk, dicső halált halt vitézeknek porhamvaiban gyökerezik s az a lomb, melyet felettünk a szél fuvalma hajtogat, mintha a hazáért hő-sileg harcolt s elesett honvédeknek sóhaját suttogná nekünk! Oh mert itt aluszszák örök álmaikat azok, kik szabadságharczunk alkonyán, 1849. aug. 2-án a reánk törő ellenségnek áldozatul estek, hogy vérük hullásával szentesítsék a célt, mely akkor apát és gyermeket egyaránt a harcztérre vitt.

E cél pedig nagy és nemes volt s mindenek fölött jogos. Nem rablásvágy, nem gyilkolási szándék, nem a hiu harci dicsőség keresése, nem ezek hozták akkor lázba hazánkat, hisz oly aljas célok eszközévé fajulni a magyar nem tudott soha, — hanem az ezer

év előtt ősi jogon megszerzett hazának, ennek az annyi századon át honszerelem vérvirágai-val elborított anyaföldnek megoltalmazása: ez volt célja a 43 évvel ezelőtt lángra gyult szabadságharcznak. Visszaadni a hazát fiainak s ezeket szabad fiaivá tenni a hazának: ez volt akkor a zászlókra írva. Kiemelni a nemzetet az idegen uralom járma alól, kiszabadítani honfi társainkat a szolgaság lánczaiból s fölemelni őket a haza jogokkal felruházott, szabad polgáraivá és ekként a testvériesülés eszméjének útját egyengetni: ez volt 48-ban a nemzetnek közőhaja, szent elhatározása.

Mert hajh! volt idő, több századot magában foglaló, mikor ez eszmék valóságáról még csak álmodozni sem lehetett; mikor közénk fészkelve magát az idegen elem — mint féreg a fa kergét — úgy támadta meg nemzetünk törzsökét, hogy ha lassan is, de előbb-utóbb a porba döntse azt. — S e nemtelen munka sikerrel biztatott. . . egymásután fonnyadtak le a nemzet fájának lombjai.

Igen! E nép, mely mások szabadságát s jogait nemcsak tisztelni, de megvédeni is kötelességének ismerte, ez a nép szabadságának s jogainak elvesztésével sujtatott. Sőt, hogy az elnyomók fölébe — ezek örömét megzavarni — még a panasza szava se juthasson el: el akarták némitani e népet, megfosztani hazája után legföltettebb kincsétől, édes anyanyelvétől; el akarták vágni a nemzeti művelődésnek útját, kitörülni e nép emlékezetéből egész dicső multját, hogy még a csecsemő se szívhasza magába a nemzeti szellemet, ne hallgathassa a szép multat regélő dajkameséket, hogy az ifju ne nyerhessen buzdítást és lelkesedést mesterének tanításából. Egy szóval elakarták

tompítani benne a nemzeti öntudatot, hogy azután, mint egy holttal, kinek minden tagja már érzéketlenné vált, szabadon bánhassanak el vele.

Hát érdemelte-e azt a magyar, az a nép, mely egykor még idegen érzelmű királynőjének is, mikor ennek trónját a vész hullámok már-már romba döntötték, feledve minden sérelmet, egyedül szíve nemes és lovagias érzelmétől indítatva, egy szívvel-lélekkel ezt kiáltotta: »Vérünket és éltünket a mi királynőnkért!«*)

De mi haszna!? A kimerült nemzet kiejtette kezéből már az utolsó fegyvert is s tehetlensége érzetében oda dobta magát a nyugalom párnájára. A multak emlékezete még olykor szelid merengésben ringatta lelkét, de majd ebbe is belefáradva, lassan-lassan lecsukódtak szemei s mély álomba szenderült. Beállt az éj! Sötét, kietlen éjszaka, az ég haragos felhőkkel borítva! Így tartott évtizedekig, de nem örökké.

Mert imé szél zendült a légben s a fellegek oszolni kezdtek, itt-ott egy csillag is feltűnedezett. A szellő fuvalma légyan érintve a nemzet hidegülő arcát, fölnyitá szemeit s azok először is oda tapadtak azokra a fénylő csillagokra; oly szépen ragyogtak, oly biztatóan mosolyogtak, fényük, mintha egy jobb jövő reményének sugarait árasztaná széjjel.

Mi volt ez a csodahatású légáram s honnan fuvalt elő?

Az oly régen elnémitott, zsarnoki önkény által rejtkebe zárt szabadság szellemének kitörése volt ez nyugot felől, mely villámsebe-

*) Királynőnkért: »pro rege nostro Mária Theresia.« Szerk.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Augusztus 2-án.

— Irta: **Jánossy Zoltán.** Szavalta a debreczeni honvédtemetőben 1891. aug. 2-án: **Diószeghy Mihály** —

A sirhalomra friss babért, cseréget! . . .
Zokogjatok csak hosszan, csendesen!
Itt a halottak napja, nagy, valódi,
Ki megtagadná, nincs, nincs senkisem.
Kinek szívé, mint felszentelt oltáron
A hon szerelmé fennen ég, lobog.
Az e gyászos napon, míg keble dobban,
Könyvek között bár, ünnepelni fog!

Igy ünnepelni, könnyel, fájdalommal
Mélto e mohlepte sirok felett.
Óh, mert a kik lábunk alatt pihennek,
Együtt buktak haza, érted, veled!
Nem is nehéz ah! megsiratni őket,
Egy test-, egy vérből voltunk velünk,
S a bosszu, mely szívünkben így edződik,
Az lesz legélesebbik fegyverünk!

Mert néztek csak: ott a sirfenéken
Az átdőfött szív még be nem hegedt,
Vérbosszuért kiált, a mélyből hozzánk,
Szavának még nem tettünk eleget.
Élszázad éve lesz, hogy ott pihennek
S még ott van a tört vér a homlokon,
Ha majd ezt a gyilkos vére lemossa,
Akkor lesz ünnep itt e hantokon!

Ittába mondják: a magyar nagylelkű
S egy jó szóért sok rosszat elfeled:
Én azt kiáltom, hogyha élni kívánsz,
Magyar nép, ezt a bosszút ne feledd!
A féreg is, ha durván rátapodnak,
A tíró ellen fejét emeli . . .
A nemzet, a mely bosszúlatlan vérzik
A napvilágot sem érdemeli!!

Tanítsa bár a vallás szent parancsa,
„Az ellenséget is szeresd, szeresd!“
Nem kell e hát apát, anyját szeretni,
Kikhez csatol lelkünk, a vér, a test?!
Nem kell e hát apát, anyát szeretni,
S gyűlölni, ki őket legyilkolá?!
S trónjáról, melyet csontjuktól rakott föl,
Véres homlokkal buktatni alá!!

Még áll a szörny, vértiszomjazó, kegyetlen,
Véres szájából villog az agyar.
Világtíró útjában ott előtte
Kemény gátul magaslak a magyar!
S míg aknamunkát tur a föld gyomrában
Szívünkre titkon fegyvert élesít:
Vár, vár az alkalom kakasszavára
Hogy ránk zudítsa tenger zsoldosít.

Ott messze, észak bus, jeges vidékén
Még vár a zsarnok: egy milliók felett.
Palástja biborán atyáink vére! . . .
Csak jöjj! Azért még számolunk veled!
Zsoldos hadad megállhat-e előttünk?!
A hitvány pénz ad-e majd oly erőt?!
Tenger tömeg, miként egy új csodára
Ketté roppan egy kardcsapás előtt!

Jöjj! visszavárunk itt e sík mezőkön,
Hol gyilkod egykor bőven aratott!
Jöjj új sereg vár! E hon ifjusága,
Bosszuállót küld mindenik halott!
Véred pataként fussa át e földet,
Megporhangitva minden kis rögöt.
Mohács is látta megszaladni gógán
Az egykor diadalmos törököt!!

sen futotta be Európa országait, költve, serkentve mindenütt az aluvó nemzetet. Ez hatott el honunk hatáirira.

Az ébredő tagok lázasan fogtak a munkához, a nemzeti szellem mind több-több tért foglalt el a szívekben, hevitette a lelkeket s végre a nemzet egészen magához — eszméltre tért . . . öntudatra ébredett. S ekkor ismerte föl siralmas helyzetét, ekkor érezte kinosan a nyomás súlyos terhét, a rajta elkövetett jogtalanságok egész halmazát, ekkor zugott tülebe rémületesen a rablánczok csörgése, a szolganépek szakgató panaszhangja s minden a felpeszduált erőt tette hívta föl, arra a tette, mely után egyszerre lehuultak a szolgaság bilincsei, kiszáradtak a honfi bánat könyveivel megtelt szemek, szabad szárnyat nyert a gondolat, ura lett a nemzet önmagának, szétörték a korlátok, egy testté olvadt össze a hazának minden fia s mint egy testnek tagjai testvéreként ölelték át egymást a közös anya kebelén, a magyar haza földén!

Ez történt t. polgártársak! ezelőtt 43 évvel 1848. márczius 15-én.

Ez a nap termékenyebb volt, mint sok más századokig nyuló korszak. Megadta mindazt, a mihez a nemzetnek joga volt, de a mit oly hosszú időn át nélkülözött. S mindezt a jogot nem tervezett hadjáratokkal, nem fondorlatokkal, nem gyilkos kezekkel, hanem vér nélkül az öntudatára ébredt nemzet elszánt, komoly és jogos akaratával vivta ki!

Amde az ármány, a gonosz ellenség felütötte fejét, kiterjeszté karjait, hogy megragadva a zsarnoki pálczát, visszataszítsa a nemzetet előbbi szolga-allapotába. És itt kezdődik t. polgártársak! a több, mint egy éven át folyt ama sajátos örök emlékü küzdelmek sora, melyekhez hasonlót a történelem felmutatni nem tud, melyet mi utódok is szent áhitattal esodálunk . . .

Az ég minden tája felől — mint raj — tódult szegény hazánkra a koczra éhes durva hatalom, azzal a vad, dult ábrázattal, melyről a szerves indulatnak utolsó nyoma is eltűnt, azzal a kiméletlen kegyetlenséggel, mely nem ismer sem isteni, sem emberi törvényt, nem tisztel jogot, nem érez becsületet.

Szegény haza! Hát nem volt elég, hogy

*Halljátok, mint zug a Kárpátok orma,
Ott már a vész előfucalma leng!
Tulán az ellen őrüztének lángja,
Nem is villám az, a mi ott dereng!
Vad harczi kürtök hangja átriharzik
A vén Kárpátok mohos bérczfalán
Ah! az lesz majd az édes, édes bosszu
Itt, itt e gyászhalomnak oldalán!*

*Mert győzni fogunk, elbukni lehetlen
Mi velünk lesz az Ur! Ó ad diadalmat!
Akkor kiragadjuk a zsarnoki kézből
Az annyira féltett, a drága hatalmat!
Megnyílnak a sírok, holtak szíve dobban,
Nem véres a homlok: fényteli, tiszta.
Üdvét a halott, rabnép szabadságát
Ama szebb napon így nyeri vissza!*

Gondolatok.

Rendszerint inkább hiúságból, mint rosszakarathból szóljuk meg embertársainkat: azt akarjuk kifejezni, hogy mi jobbak vagyunk, mint ők.

Keves olyan nő van, kinek jó tulajdonságai túlélik szépségét.

százados szenvedéseket kellett kiállnod, hogy megbűnhődted tisztesen is már a multat s jövendőt: még újabb-újabb vérkeresztségen is által kelle menned, hogy a szabadságot, függetlenségedet megérdemeld?! Valóban nem lett vón' esuda, ha a balsors alatt görnyedve hullsz alá!

*•De te óh haza nem hagyd el magadat,
Haragod tüze kigyuladt arczaidon!
Kézed ott van a kardom, a markolaton,
Ki fog élni, ha nem te, dicsón, szabadon?*

Nem is hagyta magát. Mint varázsütésre kelt föl egyszerre a hazát védő lelkes sereg, nem kierőszakolni, hanem megvédeni a már visszanyert, de újra megtámadott szabadságot. Hosszu, véres harcok folytak ezután. Pirosra festette az arczokat a lelkesedés tüze, pirosra a földet a kiomlott vér. Hevesen dobogott a szív, magasan lengett a zászló, megindult a fényes győzelmek árja, diadalmasan hangzott bérczen ugy, mint rónakon a honvédelmi hármass jelszó: szabadság, egyenlőség, testvériség!

Ezt dörögte az ágyu torka, ezt sivitotta a golyó, ezt harsogta a harczi kürt, ez adott ifjú erőt az aggoknak, ezzel indította utnak az anya gyermekét, ez volt imádsága akkor kicsinynek, nagynak egyaránt, ezt rebegte a haldoklóknak ajka, ezt suttogta az elesett harczosnak végső lehellete.

S e véres küzdelem a hősök bukásával, de az eszmék diadalával végződött. Magasztosak, fonségesek voltak az elvek: nagynak kellett hát lenni az áldozatnak is. Sokat vesztettünk mi is. Legsúlyosabb veszteség: eltemetett nagy férfaink.

A vezérlő szellem, ki égő honszerelmével, lángelméjével, alkotó képességével, kormányzói bölcseségével intező lelke volt szabadságharcunknak, e vezérlő szellem: Kossuth Lajos — még él, de eltávozott, messze szállt s többé közénk vissza soha nem térhetett, csak felejthetetlen nevét s nagy alkotásait hagyva hátra maga után. De a távolban is ő a miénk s mi az övé vagyunk!

A nagy napoknak legnagyobb dalnoka futó csillagként tünt el nyomtalanul. Nemzeti seregeink titánjai, számtalan győzelmeknek világraszóló hősei, az aradi vértanuk — óh borzalom rá gondolni is — gonosztevők módjára bitófán hunytak el.

Hát a névtelen hősök ezrei, meg százezerei, kiket nem jegyzett föl személy- és számszerint a történelem s kik most szétszórva, de a közös anya kebelén porlanak, nem áldozatai-e az elvek diadalának?!

Ime e sirhalom is, melyhez a kegyelet ma kivezetett bennünket, ily névtelen hősök hamvait takarja. Azokét a hősökét, kik, mint városunk szülőttei, az idáig hatolt ellenségnek majdnem százezernyi seregével szállottak szembe. — Tudva volt bár, hogy az ellenség tiszerte nagyobb, hogy az összeütközés sok honfivérbe kerül: de azért nem vonultak félre gyáván, hanem bátran néztek a halál szemébe, oly bátran, mintha nekik meghalni sem lehetne. A tulnyomó erő azonban megtörte a hős, de kicsiny sereget.

Az elhullott vitézeket, a hazaszeretet mártírjait ide-e közös sirba temették. Oh legyen ez a hely örökké emlékezés tárgya a hálás utókornak! De ez az emlékezés ne üres szavakból álljon. Ha a világ zaja közepett, napi foglalkozásaitok ezer bajaival küzdve nem jut alkalom a mult forrásából meríteni erőt a hon-

szerelem ébrentartására: úgy jöjjetek ide, e csendes temető helybe.

Ha visszaidézitek emlékezetekbe azt a multat, melynek e hely is egyik tanujele, érezni fogjátok, hogy nem magatok vagytok itt, figyeljétek majd a szomoruan sirra hajló virágra, a harmatcseppel könnyező fűszálak, s a sohajtozó lombokra: megfogjátok azok beszédét érteni s ez a beszéd behatol a szívnek mélyibe.

Ide jöjjetek ki, ti agg bajtársai az itt porladóknak, hisz néktek oly annyira fájt megválni testvéreitektől, kikkel együtt néktek is oly nehéz honfigond, oly sok küzdelem jutott ama napokban osztályrészü. A sirban nyugvók szellemei is a ti szavaitokat értik meg legkönnyebben, hiszen ismerősök vagytok. Mondjátok el nekik, hogy »él magyar s áll Buda még«, hogy a vándor fuvalom, mely sirhantjuk felett suhan el, nem harczi riadalom többé, hanem a szabadság s béke szelleme!

De jöjjetek ti, hazánknak szabad polgárai! Mondjátok áldó imádságot e hantok felett, s szenteljétek meg azt könnyeitekkel — hisz polgárjogaitokat, szabadságotokat nekik köszönhetitek. Vegyetek buzditást a honfiai kötelességek teljesítésére, s tanuljatok meg tőlük igaz hazafiaknak lenni.

Ide jöjjetek ti anyák, kikre a legszebb hivatás, a nevelés bízott. S miként a méh messze elszáll virágról-virágra, hogy egybegyűjtse mézét: úgy ti is járjátok be lelketek szárnyán a multnak mezejét s mit ott összegyűjtök: azzal tápláljátok gyermekeiteket; így fogjátok azokat a haza méltó fiaivá nevelni.

Ide jöjjünk mi is ifjak! kiknek feladatunk nemcsak elsajátítani, de szövétnekként lobogtatni a hazafias érzületet, az ép nemzeti szellemet. Az itt nyugvó hősök példája serkentsen minket a haza ügyét mindenkor szívünkön viselni, tanítsa a szabadságnak még életünk árán is megvédésére, az egyenlőség megtartására, a testvéri szeretet gyakorlására. Mert míg e hármat: szabadság, egyenlőség, testvériség, megvédeni tudjuk, addig hazánkon nemzetünkön a poklok kapui sem vehetnek diadalmat. S hogy ezt elérhesse nemzetünk: ne rettenjünk vissza semmi áldozattól, a hősök szelleme bátorítani fog küzdelmeinkben és ha magunk porba hullunk is alá: semmit nem vesztettünk, nem, mert azért tettük, hogy:

Eljen a haza!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése aug. 1-én.

A képviselőház szombaton folytatta az első §. feletti vitát.

P e t r i c h Ferencz sem a szakaszt, sem Helli módosítványát nem fogadja el, hanem a szakasznak következő fogalmazását ajánlja: A közigazgatás állami feladatot képez, melyet önkormányzati elemek intéznek kinevezett közegek közreműködésével.

K o s s a Dezső szerint az egész vita meddő marad, míg a kormány igazolni nem tudja, hogy mi ok van a javaslat ily rendellenes sürgős tárgyalására. Polemizál a miniszterelnökkel és gr. Apponyival, azt iparkodván bizonyítani, hogy semmiféle kinevezési rendszer nem járhat oly üdvös eredményekkel, mint a minők a szabad választási rendszer mellett várhatók. A szakaszt nem fogadja el. (Zajos helyeslés.)

V á l l y i Árpád a szakaszt nem tartja elfogadhatónak s teljesen osztja Helli azon nézetét, hogy a törvénynek rendelkezéseket kell tartalmaznia és nem jobb, vagy rosszabb teoriákat. Hogy a közigazgatás állami érdeket

képez, ezt törvénybe igatni nemcsak fölösleges, hanem nevetséges is. De ez a tétel nem is egészen igaz, mert kiváló jogtudósok legalábbis vitásnak tartják, hogy minden közigazgatás állami érdekét képezze. Ha vannak közigazgatási bajok, azokért egyedül a főispánokat lehet felelőssé tenni. A főispán ma már nemcsak dignitás, hanem ellenőrző közeg s ha nem tudja kötelességét teljesíteni, ő a hibás. Szerintem a bajok forrása abban van, hogy a közigazgatási jogszabályok kodifikálva nincsenek, hogy a tisztviselők rosszul vannak dotálva s hogy az egész közigazgatás egy labirintus, melyben csak rendkívül szakképzett emberek igazodhatnak el. Már pedig csupa ilyen tisztviselőket nem lehet találni. Nagy baj az ellenőrzés lazasága, a területi beosztások helytelensége s végül az, hogy a polgároknak a közigazgatási önkények ellen nincs biztosítéka.

E bajokon tisztán a kinevezési rendszer behozásával segíteni nem lehet. A kormány kiindulási pontját nem helyeselheti, mert szerinte a reformot alul, a községek rendezésén kellett volna kezdeni. De ha már a kormány ezt nem tette, akkor legalább kezdte volna a reformot felülről a belügyminiszternél. Szerintem szükséges, hogy a belügyi tárca külön vezetőt kapjon. Szükséges az is, hogy a főispáni állás emeltessék ki abból az idomtalanásból, melyben ma van. A főispánok ma nem tudják, hogy ők méltóságok-e még, vagy hivatalnokok-e már. Ha az ország hatvanhárom főispánját egy szakbizottság megvizsgálná a közigazgatásból, bizonyára több bknék meg, mint alispán. Az adminisztráció egyszerűsítése elengedhetetlen. Körtesszolgálatoktól a főispánok teljesen eltiltandók s akkor a közigazgatás jobba lehet.

Dárday Sándor előadó a szakaszt elfogadásra ajánlja.

Ezzel a közigazgatási vita folytatása kedre maradván, sorra kerültek az interpellációs ügyek.

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök válaszol Kass Ivor báró és Ugron Gábor interpellációjára a német színház ügyében. A miniszterelnök igen örülnie egy negyedik színház létrejöttének, mely a főváros műveltségét előmozdítaná, de azt nem tekintheti állami föladatnak, hogy a kormány tegyen lépéseket egy ily intézet létesítése végett, de viszont, ha ez az intézet létrejő, akár magánadakozásból, akár törvényhatósági uton, a kormány hajlandó azt jóakarattal támogatni: nem vezéreltette magát a konkurrencziát illető szükkeblü fölfogás által. A mi a német színház kérdését illeti, különválasztja a színház engedélyezését, egyesek magán dolgáért a kormány felelősségét nem vállalhat. A főváros koncessziójára nézve a törvényből bárki megadhatja magának a választ. Az engedélyezés ugyanis teljesen a főváros hatáskörébe van a törvény által utalva s nem igényli a kormány jóváhagyását. S miután még fölebbezés nem adatott be ez ügyben, szóló nincs abban a helyzetben, hogy arra ingerenciát gyakorolhasson.

Baross Gábor kereskedelmi miniszter Kaas Ivor br. azon interpellációjára, hogy fog-e a miniszter odahatni, hogy a fővárosi kereskedelmi testületek oly vezetést kapjanak mely jövőre nemzeti nyelvben és lélekben teljes egyetértésre törekszik, a miniszter kijelenti, hogy miként eddig is, úgy ezentul is az lesz törekvése, hogy a kérdéses testületek föladatakat hazafias szellemben teljesítsék. E testületek autonom hatáskörben választják meg vezetőjüket s a mennyiben a megerősítés joga a kormányt illeti, a jog gyakorlásánál sulyt fog fektetni arra, hogy oly egyének álljanak e testületek élén, akik föladataikat hazafias szellemben teljesíthetik.

Kaas Ivor báró Baross kereskedelmi miniszter válaszában azon részével,

amelyet elhallgatott, nincs megelégedve, mert mit sem szólt a kereskedelem megmagyarosításáról. Az igazságügyi miniszter is sokat tehetne ez irányban. Adót kellene kivetni minden más nyelvű feliratokra a üzleteknél. Azzal, amit a kereskedelmi miniszter az esetleges megerősítésről mondott, meg van elégedve. Nem veszi azonban tudomásul a miniszterelnök válaszát. Erélyesebb nyilatkozatot várt a szemérmetlen sängerei-okkal szemben. A főváros jelentését illetőleg kijelenti, hogy Ráth főpolgármester valótlánul ismerette meg az ügyet a miniszterelnökkel. A magyar kormánytól a negyedik színház ügyének nem hátramosztását, hanem a kezdeményezését várta. (Élénk helyeslés és éljenzés a baloldalon.)

Ugron Gábor örül, hogy a miniszterelnököt új téren találja. A miniszterelnök, ki eddig a felszólítások daczára sem akart rámutatni a törvényekre, melyeknek alapján bizonyos intézkedéseket tett, most egyszerre törvényeket idéz, hogy a német színház dolgában semmit ne kelljen tennie. Am ő egy el nem mondott interpellációnak a lapokba került indoklásából már előre értesült s így a törvényekkel fölfegyverezett válasza a maga részéről is elkészült a válaszsza.

Mert azt a törvényt nem idézte a miniszterelnök, mely szerint a belügyminiszter fenhatósága alatt álló rendőrségnek jogában áll szini előadásokat betiltani nemcsak a közérkölség érdekében, hanem akkor is, ha az államellenes politikai tendenciáknak fészke. Már pedig a felségfolyamodvány e tekintetben kétséget nem hagy fenn. A felségfolyamodvány nyiltan kimondja, hogy a német színház politikai missziót van hivatva teljesíteni. Milyen politikai missziót és milyen német birodalom érdekében? Világos, hogy az összbirodalom érdekében. A miniszterelnöknek azt kellett volna válaszolni, hogy a színház létesítési engedélyét megtagadni nincs ugyan jogában, de arra igenis van joga, hogy ne adja meg az engedélyt előadások tartására oly színházban és szintársulatban, mely a magyar kultúrával és a magyar érdekekkel ellenkező tendenciáknak fészke. Ezt kellett volna felelnie, midőn itt egy árulást fedeztek fel és nem óhajtó-módbeli hazafissággal nyilatkozni egy negyedik magyar színházról. Mindenki elítéli az árulókat, csak a magyar miniszterelnöknek nincs egy rosszaló szava sem. A miniszterelnöknek választát nem veszi tudomásul. (Zajos helyeslés és hosszantartó éljenzés a baloldalon.)

Elnök jelenti, hogy a válaszok tudomásul vétele iránt husznál több képviselő keddre kérvényszerinti szava zást.

B. Kaas Ivornak a kérdés föltevéséhez való felszólalása következtében az elnök a kereskedelmi miniszter válaszára vonatkozólag a kérdést azonnal fölteszi.

A ház a kereskedelmi miniszter válaszát tudomásul veszi.

Uzelác és Fejérváry.

Bartha Miklós ösmerteti az Ugron-Uzelác ügy tényállását, s a képviselőház mentelmi jogára vonatkozó törvényeinket. E kitűnő fejtegetések után a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Ismeretes tény, hogy Ugron Gábort képviselői feladatának teljesítése közben mondott bíráló szavaiért a cs. és kir. 79. gyalogezred egyik kapitánya fegyveres elégtételre szólította föl; köztudomásu, hogy az esetet a t. ház elbírálás és jelentéstétel végett a mentelmi bizottsághoz utasította. E tények kapcsán felmerült hírek tisztázása szempontjából kérdem a miniszterelnök urat: igaz-e, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ur, minden tartózkodás nélkül, számos helyen kijelentette,

hogy tárczájától megválk, ha az Ugron Gábor mentelmi ügyében a mentelmi bizottság ennek alapján a képviselőház nem az ő álláspontját fogadja el? Ha ez igaz: vállal-e a miniszterelnök ur szolidaritást a honvédelmi miniszter ur e felfogásával és ez eljárásával?

Szapáry Gyula gf. az interpellációra érdemileg nem fog most felelni, mert az ügy a mentelmi bizottság előtt lévén, e bizottság nyilatkozatának praesjudikálni helytelennek tartja. Tudatja különben, hogy a fiúmei események ügyében egy vegyes bizottság vizsgálatot folytat, s kijelenti, hogy az a hir, mintha a honvédelmi miniszter beadta volna a lemondását, valótlán.

Bartha Miklós megjegyzi, hogy ő egyetlen szóval sem mondta, hogy Fejérváry lemondott. — Egyébként örömmel hallotta a miniszterelnöktől, hogy vizsgálat van folyamatban, s még nagyobb örömmel azt, hogy a mentelmi bizottság elhatározásának a miniszter nem akar praesjudikálni. Ez igazán alkotmányos eljárás, s ezuttal felelet az ő egyik kérdésére, mert világos megtagadása a szolidaritásnak a honvédelmi miniszterrel, a ki a tisztán jogi szempontból megítélendő kérdésbe politikai motívumokat vegyítve, a mentelmi bizottságot nagyon is igyekszik befolyásolni. (Zajos tetszés és helyeslés a baloldalon.) A miniszterelnök érdembeli válaszát elvárja. (Éljenzés.)

A megdicsért Uzelác. Az „Agrar-Tageblatt” oly jelentést közöl, mely, ha való, a legnagyobb mértékben alkalmas fölkelteni a magyar nemzet s a képviselőház hazafias és önzetes tagjainak fölháborodását. — Említett lap jelentése szerint a károlyvárosi hadgyakorlatok alkalmával tartott csapatszemlén Bechtolsheim altábornagy a 79. Jellasics-gealozezred tisztikarához a következő beszédet intézte: „Különös örömmre szolgál, teljes megelégedésemet kifejezni azon tapintatos magaviselet fölött, melyet a fiúmei affaireben a vitéz 79. gyalogezred tisztikara s különösen Uzelác kapitány tanusított a magyar képviselőház egyik tagjának támadásával szemben. Ő felsége meg van győződve, (?) hogy a vitéz ezred, ily vezetés mellett, állandóan és minden körülmények között tanusoghat fog tenni hűségéről és teljesíteni fogja kötelességét.”

Nem alkuszunk! A miniszterelnök furcsa ajánlatára immár megkapta a feleletet. Nyilatkozott mind a függetlenségi és 48-as, mint a 48-as (Ugron-féle) párt, s nyilatkozott úgy, ahogy azt saját méltósága s a parlament komolysága megköveteli. Erre a sértő ajánlatra nem lehetett méltóbb választ adni, mint adott az országos függetlenségi és 48-as párt pénteki értekezlete, melynek a lefolyása a következő volt: elnök jelentette, hogy a miniszterelnök képviselőházi pártok elnökeit, illetőleg a mérsékelt ellenzék vezérét bizalmas tanácskozássra a miniszteri szobába meghíván, rövid indoklás után, melyben az obstrukciónak esetleg káros következményeire utalt, a kormány nevében azt az ajánlatot tette, mely szerint ha az ellenzék lehetővé teszi azt, hogy a közigazgatási törvényjavaslat első fejezetének, mely harmincz szakaszból áll, letárgyalása aug. 10-ig megtörténik, ezután több heti szünet következne. A tanácskozmány egyik tagjának azon kérdésére, hogy a szünet után a szóban forgó törvényjavaslattal mi fog történni, a miniszterelnök azt válaszolta, hogy az azután tovább fog tárgyalatni, mire a jelentő elnök a saját egyéni véleményének nyilvánítása után a miniszterelnök kívánságával is egyezőleg kijelentette, hogy az ajánlatot a pártban, melynek elnöke, előterjeszteni és annak megállapodását a miniszterelnökkel haladéktalanul közölni fogja. Ehez hasonló nyilatkozatot tett a 48-as kör elnöke is. Ezek után a párt hosszabb vita után a következő határozatban állapodott meg.

„A függetlenségi és 48-as párt sarkalatos elvi kérdésben semmi egyezménybe nem bocsátkozik; a törvényhozási kérdések megvitatásának mérvére nézve a képviselők szabad elhatározására befolyást gyako-

rolni a párt hivatásának s ezt a parlamentárizmussal megegyezhetőnek nem tartja. — Ami a nyári szünet kérdését illeti, ezt a párt elvi kérdésekkel kapcsolatba hozni nem engedheti. A szünetre nézve a kezdeményezést a kormány és a többség feladatának tekinti. Hasonló határozottsággal és erővel felelt meg a 48-as párt is, mely ugyancsak egyhangulag a következő határozatot hozta: »A vármegyei közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat Magyarország alkotmányát elvében és szerveiben átalakítja, a nemzeti társadalomtól a politikai hatalmat kizárólag a kormány részére foglalja le, az önkormányzatot, ennek intézményeit megsemmisíti és elértékelteti, mi által nem javítást, hanem rombolást eredményez; ezzel szemben a nemzet és nép jogát előbb egészében, aztán, bár egyes részleteiben, megvédelmezni, megmenteni kötelességünk és a védelmi harc folyamán a tárgyalást sem mestersegesen megnyújtani, sem mestersegesen megrövidíteni nem áll a helyes törvényhozás és a lelkiismeretes népképviselőt érdekében, még kevésbé áll körünk hatalmában és jogában; e szerint a törvényjavaslat első 30 szakaszának gyors, meghatározott időhöz kötött letárgyalását tisztán egyéni, még kevésbé kényelmi indokból a 48-as pártkör megigérhetőnek nem tartja.«

BELFÖLD.

A király a német színház ügyéről. Az »Egyetértés« értesülése szerint a király élénk figyelemmel kísérte a nyilvánosságra került felségfolyamodás ügyét. Rendkívül felháborította az a nyilatkozat, melylyel Kochmeister báró mentegetni akarta a famózus ügyben való szereplését s tiszteletlenségnek és illetlennek kvalifikálta azt a mentséget, hogy olvasatlanul írta alá az uralkodóhoz intézett folyamodványt, mert míg ez rossz mentség lefele, sőt fölfelé. A ki a királyhoz szóló kérényt olvasatlanul aláírja, az tiszteletlen az uralkodóval szemben és nem méltó arra, hogy a főrendiházban üljön. Ezek ama nézetek, melyeket legfelsőbb helyen a dologra nézve táplálnak s melyeket nem is igen titkolnak.

Az Ugron-Uzelác-ügy tárgyalása augusztus 5-én kerül elő a képviselőház mentelmi bizottságában. Ebben az első ülésben természetesen érdembeli határozatról még nem lehet szó, hanem csakis az előadó választatik meg, a ki ezuttal, legalább Szapary azt óhajtja, Jellinek Arthur lesz, a kaposvári mandátum igazolásának megokolója. El lehetünk tehát készülvé, hogy a t. bizottság meg fogja találni az egerutat, a melyen a kérdés pozitív megoldása elől elmenekülhet.

A megszorult Szapary. Beavatott politikai körökben az a hír, hogy Szapary Gyula gróf miniszterelnök Ischlbe utazik az udvarhoz, hogy a királynak előterjesztést tegyen az ellenzék ellen foganatosítandó rendszabályokról, melyeket visszatérése után kedden fog a szabadelvű pártnak bejelenteni.

A horvátok nem nyugosznak. Fiumében megint »tüntetést« rendezett páreretlen tanuló szerdán este. Bátoritól jól beverték, aztán úgy 10 óra körül tele torokkal kiabálták, hogy »Éljen Horvátország! Éljen a mi horvát Fiuménk!« A vége a dolognak az lett, hogy a közönség jól eldöngötte a részeg »tüntetőket«, kiket aztán a rendőrség vett oltalmába.

KÜLFÖLD.

A román trónörökösről az a legújabb hír, hogy nem tér vissza Bukarestbe, hanem Jassyban lesz állandó lakása. Moldova fővárosában már keresnek is számára alkalmas palotát és melléje külön katonai és polgári személyzetet adnak. Hír szerint Károly király 250,000 frankot ad magánpénztárából a trónörökös háztartásához.

Összeesküvés a csár ellen. Egy genfi újság írja, hogy legújában ismét nyomára jöttek egy összeesküvésnek, a mely a csár élete ellen irányult. Nemsokára azután, hogy a francia hajóraj Kronstadtban megjelent, Pétervárott 28 katonatisztet fogtak el. Ezek állítólag azért esküdtek össze, hogy a csár autokratikus kormányformáját megdöntsék, őt magát meggyilkolják s a trónörökös nagyherceget alkotmányos monarchia alapítására kényszerítsék. A rendőrség egyuttal egy nihilista-nyomdát is fedezett föl. Helven rendőr-ügynök lepett meg a nyomdában egyszerre negyven nihilistát, a kik eltorlaszolták magokat s revolverikkal két óra hosszat védekeztek. Elkeseredett harc után sikerült a rendőrségnek a nyomda ajtaját betörni. A harc alatt hét nihilistát agyonlőttek, 26-ot elfogtak, a többi szerencsésen elmenekült.

Ujdonságok.

*** A kegyelet ünnepe.** A debreczeni csata évfordulóját hazafias kegyelettel ünnepelte meg tegnap Debreczen város lakossága. Az ünnepély minden mozzanatában méltó volt azon emlékekhez, mely a nagy naphoz fűződik. Az ünnepélyt — mint minden évben — tegnap is a főiskola lelkes ifjúsága rendezte. — Délután 5 órakor gyűlt össze az ünneplő közönség a főiskola előtt. Megjelentek harci zászlókkal és a 13 halálfejes gyászlobogóval az egyenruhás honvédek, a debreczeni honvéd-egylet tagjai Sebess György elnök vezetésével, — a függetlenségi kör tagjai díszes selyem-lobogójuk alatt, — a csizmadia ifjúság, a pinczér egylet lobogóikkal, a főiskolai ifjúság pedig a tornaegylet lobogója alatt sorakozott. A város külső képe is azt mutatta, hogy nagy ünnepet ül Debreczen. A városháza árboczáon ott lengett a nemzeti színű zászló, a függetlenségi kör helyiségét, a kereskedő ifjak önképző egyletét, s a »Bika«-szállodát is zászlók díszítették. Azon utcákon, hol a menet elhaladt, számos magánház föl volt lobogózva. A városi hatóságot Vértessy István főjegyző és Szabó József főszámvévo képviselték, kik a város ötös fogatán mentek ki a honvédtemetőbe. Kaeskovics Kolner Teréz urhölgy gyönyörű élő-virág-koszorút küldött a honvédtemető síremlékére. Az impozáns menet, melyben több ezer ember részt vett, a tüzoltó banda által játszott induló hangjai mellett vonult ki a nagy-hatvan-utczán keresztül a honvédtemetőbe, melynek földszítéséről dr. Kósa Zsigmond kir. ügyész gondoskodott. A legmagasabb halom ormán az emelvény körül számos cserepes virág volt elhelyezve, s az egész tért zászló-korlát, s Magyarország címerei fogták körül. A honvédtemetőben megjelent közönség számát bátran tehetjük 6—7000 főre. A városi dalegylet által elénekelt bucsudat után Diószegi Mihály hittanhallgató nagy hatással adta elő Jánosy Zoltánnak magas röptű alkalmi költeményét, melyet lapunk mai számában közlünk. Hasonló nagy hatást keltett Batori Gábor főiskolai szeniornak eszmegazdag emlékbeszéde, melyet gyakori éljenzés szakított félbe. A városi dalegylet, Mácsay Sándor vezénylete alatt, előadván Kölesey hymuszát, a temetői ünnepélyt véget ért, s a közönség — az emlékkertbe vonult, hol Nagy Kálmán joghallgató érezes hangon szavalta el Hirsch Nándor joghallgatónak »Kossuth csillaga« cz. hazafias, lendületes költeményét. A »Szózat« elénekése zárta be az ünnepélyt, s a közönség 7 óra tájban a legnagyobb rendben szétoszlott. — Évről-évre nyer jelentőségében az augusztus második ünnepély, s társadalmunk minden rétegét mindinkább áthatja a nagy múlt emléke, melynek ragyogó sugára átragyog a mai nemzedékre s tettekre inti az utódokat!

*** Háromszoros gyilkosság.** A Debreczenhez egy óra jarasnyira eső Szent-Györgyön, Klein Aladár berlő tanyáján, az éjjel háromszoros gyilkosság történt. A dohányosok, midőn este munkájukat elvégezték haza felé ment

összeeszerestek s egymást ásóval, kaszával igyekeztek megsebezni. Valóságos harc támadt közöttük s a vér bőven ömlött. A józsa járőr mikor meghallotta a verekedést, azonnal a helyszínére ment, de már csak halottakat talált ott. Fülöp tanyai Mátyas, Vágó István és Ficsor Sámuel dohányosokat ellenfeleik megölték. A gyilkosokat nyomozzák. Dr. Kósa Zsigmond kir. ügyész ma reggel a helyszínére utazott.

*** Az »István-malom közgyűlése.** Az »István-gőzmalom társulat« tegnap d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott — a városháza nagy termében. Jelen volt 37 részvényes 216 szavazattal. A jegyzőkönyv vezetésével Dr. Irinyi István, a jegyzőkönyv hitelesítésével pedig Szabó Kálmán, dr. Kemény Mór és Koszorus Lajos bizattak meg. Olvasatik az 1891-ik év első feléről szóló igazgatósági jelentés, mely kiemeli, hogy annak daczára, hogy június 8-án este a gyártelep három emeletes nagy raktára leégett, az első felév még is szép nyereséggel végződött. A két malom a tűzvésztlől megmenetvén, azokban a munka 8 napi szünetelés után ismét kezdetét vette. Itt megjegyezzük, hogy a biztosító társaságok 180,000 frt kártérítést fizettek az »István-malomnak«, a kár azonban nagyobb volt; ennek daczára a f. évi június hó 30-án fölvett mérleg szerint a végeredmény azt mutatja, hogy az ingatlanok és felszerelési tárgyak érték-csökkenésének s a kétséssé vált követeléseknek leírása, továbbá az összes üzleti és igazgatási kötelességeknek s kiadásoknak levonása után, a f. év első feléről a tiszta nyereség kitesz 63,424 frt 52 krt, melyhez hozzá esatolva a múlt 1890-ik évről felosztatlan maradt 3020 frt. 79 krt, az **összes haszon: 66,445 frt 31 kr.** Az igazgatóság kéri a közgyűlést, hogy a raktár leégése folytán szükséges építkezésre, a mi körülbelől 60,000 frtba kerül, a felhatalmazást adja meg neki. A felügyelőbizottság a betérjesztett mérleget teljesen szabályszerűnek s a könyvekkel megegyezőnek találta. Javasolja, hogy az igazgatóságnak adassék meg az építkezésre a felhatalmazás. Az igazgatóság jelentése elfogadtatván, az építkezésre a felhatalmazás megadatik. Simonffy Sámuel igazgatósági tag elhunyván, neve jegyzőkönyvileg megörökítették a helye a legközelebbi rendes közgyűlésen fog betöltetni. Több tárgy nem lévén, a közgyűlés d. e. 11 órakor véget ért.

*** Tizenöt éves találkozó.** A debreczeni főiskola azon volt növendékei, kik ez előtt 15 évvel tettek le az érettségi vizsgálatot, szombaton találkozára gyűltek össze Debreczenben. Az egykori tanulóársak közül megjelentek: Dr. Bakos Imre, s Dr. Biró Károly ügyvédek, Sepy Dezső, Somossy Jenő hajdúvármegyei tisztviselő, Dr. Vass Al. kir. törvényszéki bíró, Dr. Balkányi Emil orvos, Füleky Ödön kir. ügyészségi hivatalnok, Dr. Medgyaszay Dezső s Dr. Király Gyula városi tisztviselő Debreczenből, Eröss Lajos földesi ev. ref. lelkész, Erdélyi Sándor hegyköz-szentimrei jegyző, Wiegand Arthur szabadkai mérnök, Ragályi János nagyváradai tisztviselő, Szanka Dezső budapesti mérnök, Oláh Ferencz szalontai kir. aljárásbíró s Szánthay Géza h.-nánási járásbírósi hivatalnok. A volt tanulóársak este a nagyerdei vígadóban gyűltek össze társas-vacsorára s közülök többen családjaikkal jelentek meg. Vidáman beszélgettek a lefolyt időkről s pohárköszöntőkben megemlékeztek tanáraikról és az »alma mater«-ről is — Fogadást tettek, hogy öt év múlva ismét találkoznak Debreczenben. Ugyanakkor s ugyancsak a nagyerdei vígadóban a 20 évvel ezelőtt érettségi vizsgálatot tett főiskolai növendékek közül többen találkozót adtak egymásnak. Tizenketten tettek a fogadást ezelőtt 20 évvel, de csak 4-en jelentek meg (5 elhunyt közülök, 3 pedig nem jöhetett el.) A megjelentek névsora következő: Nagy Sándor váncsodi ev. ref. lelkész, Böszörményi Károly kisjenői ügyvéd, Borbély László szalontai ügyvéd s Köteles Sándor árpadi jegyző. A két társaság egyesült s hajnalig időzött a nagyerdőn. Több szép fiatal menyecske lévén a társaságban, természetes, hogy a táncz se

maradt el. Nagy érdeme volt ebben Rác Károlynak is, ki zenekarával fáradhatlanul húzta a szebbnél szebb nótákat.

*** Ügyvédek párbaja.** Említettük a napokban, hogy Beregszászban egy bűnügyi végtagyalás alkalmával a tanu gyanánt bevitt dr. Kun Mihály debreczeni és dr. Keszits Antal budapesti lakos, védőügyvéd közt összeszólközás történt, minek provokáció lett a következménye. Az affairt tegnap hajnalban intézték el az érnekelt felek Beregszászban, pisztolypárbajjal. Egyszerre lőttek. Dr. Keszits golyója dr. Kun Mihálynak a feje felett röppent el, a dr. Kun Mihály pisztolya azonban csütörtököt mondott. Egyszeri lövés levén megállapítva, a segítők az ügyet befjezettnek nyilvánították s az ellenfelek kibékölttek.

*** Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara részéről közírták, hogy dr. Haas Emil ügyvéd, Nyiregyháza székhelyvel, a kamara névjegyzékébe fölvetették; ellenben ugyanabból Lazur Antal mező-turi ügyvéd, önkéntes lemondása folytán kitörtelt.

*** Angol festőnk Debreczenben.** Lassan-lassan Beadecker nélkül is elterjed már a híre Debreczen városnak. Ezt mutatja az a körülmény, hogy szombaton két angol miss jött Debreczenbe dr. Szádeczky Gyula kíséretében, csupán azért, mert rég szerették volna már Debreczent és a hortobágyi pusztát látni. — A missek Eszterházi Miklós gróf ajánló levelével keresték meg a városi tanácsot s Bészler Lajos tanácsnok készségesen vállalkozott a missek kalauzolására. A város kocsiján kivitte őket a Hortobágyra, hol a festőnk érdekes vázlatokat készítettek. Tegnap Kalotaszegre utaztak, hol Gyarmathy Zsigáné vendégei lesznek.

*** A lefűzött főispán.** Érdekes és nagy derűséget kellett jelenet jötszodott le a minap Szerepen, a hol Zichy József gr. pozsonyi főispán arczképét leplezték le. A megérkező főispán tiszteletére kirukkoltak az óvodisták is s egy Ottinger Etelka nevű 4 éves leánykának jutott a szerep, hogy egy szép csokrot nyújtson át a főispánnak beszéd kíséretében. A kis leány el is mondta a beszédet s mikor a főispán lehajolt s megcsókolván a kis szónokot, át akarta venni a virágcsokrot, a kis leány védőleg terjesztette ki a karját s a csokrot elrejténi igyekezve, így szólt: »Nem adom! Bizony nem adom!« Ellehet gondolni, minő hatása volt e jelenetnek, a főispán pedig mosolyogva vette tudomásul, hogy őt a kis Etelka bizony alaposan kikoszarozta.

*** Marharakodó állomások a Hortobágyon és az Ohaton.** Az államvasutak igazgatósága kervényt intézett a keresk. ügyi miniszterhez, hogy a debreczen-füzes-abonyi és az ohat-polgári vasutak Ohat, Kócs és Hortobágy nevű állomásain marharakodó állomásokat engedélyezzen.

*** Meghívó.** A debreczeni dalegylet f. hó 5-én azaz szedán a debreczen-füzesabonyi vasut megnyitása napján indítandó kéjvonatát testületileg városunkba érkező »egri dalkör« tiszteletére a nagyerdői vígadóban este 9 órakor az egri dalkör esetleges közreműködésével változatos műsorral nagyszabású dal- és zeneestélyt tart, melyre a dal kedvelő közönséget tisztelettel meghívjuk. Belépti díj személyenként 50 kr. Alapító és partoló tagsági jegyek e rendkívüli dalestélyre nem érvényesek. Debreczen 1891. Augusztus 3. Az elnökség.

*** Vásár.** A tiszafüredi nyári országos vásár augusztus 6-án és 7-én fog megtartatni.

*** Ongyilkosság.** Vértesen hó 26-án Huti János abbéli elkeseredésében, hogy felesége, kit alig hat hónapja, hogy magának mondhatott, másra is — sőt inkább mint őrá — szívesen mosolygott, agyonlőtte magát. Megcsalatott szívének csak a hideg golyó adott vigasztalást.

*** Alaptalan hír.** A »D. E. szombaton azt újságolta, hogy a »Debreczeni Híradó« című lap megszűnik. Illetékes oldalról fölhatalmoztattunk annak a kijelentésére, hogy e hírléles semmi alappal nem bír. A »Debreczeni Híradó« igen kedvelt s olvasott lapja a debreczeni közönségnek s a megszűnéséről szóló hír pusztá rágalom.

*** Kohmeister bárósága.** A nagyközönség abban a hiedelemben van, hogy Kochmeister a báróságot a »kereskedelem terén szerzett érdemeiért« nyerte. És igen természetes, hogy maga Kochmeister mit sem tett e hiedelem eloszlatására, sőt maga első sorban úgy tüntette fel a nagy kitüntetés, hogy azt az említett érdemekért nyerte. — De Kochmeister báróságának van egy kis története, mely mulatságos ugyan bizonyos tekintetben, de vajmi kevés köze van a kereskedelem és mindahhoz, a mi ezzel összefügg. . . Az uralkodóházra szomorú emlékezetű 1866-iki évben történt. A poroszok Pozsony előtt állottak, az udvar Budára menekült. A királyi várak azonban még nem volt a mai kényelemmel berendezve és ez okból az udvarmesteri hivatal Kochmeister villáját bérelte ki királynéknak ő felsége lakóhelyéül. Ez annyiban-amennyiben kitüntetés volt Kochmeisterre, de igyekezett még más kitüntetésre is érdemeket szerezni. Míg ő felsége a villájában lakott, Kochmeister nappal aludt, mert éjjel néhány emberével felfegyverkezve órkódott ő felsége nyugalma és biztonságára felett. Valóságos őjáratként cirkált a villa körül embereivel, mintha bizony az akkori időkben és az uralkodóház bármely tagja, de különösen a magyar nemzet által már akkor is imádott királyné Magyarországon orv- vagy Isten tudja miféle tamadások ellenében védelemre szorult volna. Hiszen ha ily védelem szüksége fenforog, gondoskodott volna arról az udvar és nem bizza azt Kochmeisterre. Az udvari köröknek azonban arról az önkéntes strázsáról tudomásuk sem volt, de gondoskodott róla Kochmeister, hogy megtudják és a ritka önfeláldozás megalálta jutalmát a »báróság«-ban. Ez nem irigyeljük ugyan tőle, de el kellett mondani, hogy milyenek voltak azok a »kereskedelmi terén szerzett« érdemek, melyek Kochmeister bárói rangra emelték.

*** Bankett.** Csávolszky Lajos országgyűlési képviselő s az »Egyetértés« f. szerkesztője, tegnap, a debreczen-füzes-abonyi vasut megnyitásának előestéjén, 120 terítékű bankettet adott a »Bika« szálloda dísztermében. A bankettre számosan meg voltak hívva az érdekelt vármegyék, városok és községek részéről. Egerből 9-en jelentek meg; Hajdúvármegye részéről Rázsó Gyula alispán, Debreczen város részéről Szabó József főszámvevő s Bészler Lajos tanácsnok voltak jelen. A kereskedelmi minisztert Lakatos Aladár miniszteri titkár képviselte, ott voltak továbbá Szederkényi Nándor, Papp Elek s Dr. Király Ferencz orsz. gyűl. képviselők stb. Szinte hihetetlen, hogy pohárköszöntő csupán egyetlen egy mondatot. Fekete Sándor hajdúvármegyei főjegyző köszöntötte fel a házi gazdát, Csávolszky Lajost, mint hajdúvármegyei embert. A szájkosár a házi gazda óhajára hozatott be; persze, hogy nehezen túrték ezt a társaság tagjai s szerették volna az obstrukciót megkísérteni. Az obstrukciót azonban megtörte a jó kedv abszolútizmusa, mely oly korlátlan egyeduralkodóvá vált, hogy éjféltutáni 2 óráig tartotta össze a társaság tagjait. A bankett alatt Rác Károly zenekara játszott s Rác Károly általános tetszés mellett mutatta be az általa szerzett s Csávolszky Lajosnak ajánlott »vasuti induló«-t. — A debreczen-f. aponyi vasut műtanrendőri bejárása, illetve megnyitása ma reggel vette kezdetét. Ma reggel 9 órakor indult el a bizottság az új vasut megnyitására. Lapunkat a megnyitási ünnepélyeken Nagy Zsigmond főiskolai tanár képviseli.

*** Halálozás.** Okányi Schwarz Samu földbirtokos mult hó 27-én Tisza-Csegen elhunyt. Az elhunyt százezer forintig volt biztosítva a »New-York« életbiztosító társulatnál. Ebben ugyan még nem volna semmi rendkívüli; a véletlen különös játéka azonban, hogy halála előtt alig két hónappal biztosította életét. — A 37 évet élt férfi akkor egészségének látszott. Az intézet hiánytalanul kifizeti a biztosítási összeget.

*** Villámcsapások áldozatai.** A legutóbbi napok viharai alkalmával egész sereg embert sújtott le a villám. — Kékcse szabolcsmegyei községben öt embert ért a villám a mezőn, munka közben. — Három: Hajdu János és a két Bodnár testvér azonnal meghalt, a másik kettő pedig csak megbénult. — Felső-Józsán két asszonyt sújtott agyon a villám. — Tokajban is két munkásember esett áldozatul a villámnak.

CSARNOK.

AZ ESKÜVŐ.

— Elbeszélés. —

Írta: Amor.

(Folytatás.)

Ezen szavakkal hirtelen a nagyanya szeméi elé tartá a képet. Az öreg asszony össze-rezzent. Egy rendkívül hü és jóltalait arczképe volt ez fiának, melyet eddig még nem látott vala Ugy volt, mintha a szép sötét szeméi lelke mélyébe tekintenének. Babonás félelem jött reá.

— Hagyd azt a képet nekem, — mondá s kis szünet után folytató: mond meg nekik, vigyék vissza helyükre azokat a holmikát!

A csapás e szerint el vala háritva.

Kamilla a gond által gyötörve szobájában állt az ablaknál.

Julesa ma reggel szokása szerint hallgatózott s végig hallgatta az öreg asszony s a barát között lefolyt párbeszédet, melyet azonnal szóról-szóra elmondott Kamillának. A mindjárt utána következő házi vihar nem hagyott neki időt a gondolkodásra, de a gond és agály nyomasztó sulyként feküdt lelkén az egész idő alatt.

Most már tisztán látta, hogy a barátnak valami terve van. Ama szemtelen jóslata, hogy Gáthegyit többé nem fog visszatérni, nem volt csak pusztá szó, mert ha csakugy a levegőből kapta volna, nem szólhatna oly határozottan.

Ugy érzé, mintha a halál hideg keze ragadná meg szívet, midőn villámcsapásként azon meggyőződés támadt lelkében, hogy valami gonosz tett fog elkövetetni, vagy tán már végre is hajtatott.

Kihez forduljon? Remélhetné ő, az idegen itt a törvény oltalmát, ha oly nagyhatalmu jezsuita barát van ellene? Sehogysem tudta magát összeszedni.

E pillanatban izennel jött Teréz a nagymamától.

— Tessék kisasszony, — egy meghívó-jegyet nyújtott Kamillának. Nagyságos asszonyom azt mondta, öltözködjének fel szépen a mai estélyre.

Kamilla egy pillantást vetett a jegyre. meghívást tartalmazott az gazdag nagynénjükhöz Hortensióhoz.

Lehetséges-e ez? Ma este társaságba menjen? Nem, az felülmulja erejét. De mi kifogást találjon?

Ekkor azon gondolat villant meg agyában: hátha ott talál valakit, a ki tanácsot adhatna.

Ismerőseinek alakjai elvonultak lelke szeméi előtt. Nem, egyetlenegy nyílt, őszinte szemmel sem találkozott tekintete, mind idegen, mind kétszínű. »Hogyan fogom az estélyt átélni!« Söhajtott gyötrött lelke. Kamilla most érte hideg borzadályal, hogy egyetlen barát-nője sincsen ezen társaságban. Nincs, senkije sincs! Ezt tisztán kellett látnia, hogy a szerint cselekedjék, — legnehezebb volt ezt Rezedának is megmondania. Ezen örökös izgultság oly heves természetre veszélyesen fogna hatni. Kétségbeesetten tördelé kezeit, szíve lázasan

dobogott, ájulás környezé, szemei előtt sötétlőn a láthatár s e sötétben villámkarikák forogtak. Még annyi ereje volt, hogy a mellette levő asztalról egy pohár vizet fölkapjon s azt egyhuzamra megigya, aztán fölránta az ablakot. A lagya, üde, tavaszi lég jótékonyan hatott rá, midőn homlokát körülsimitá, melyen hideg veríték gyöngyözött. A szörnyű szédülés, mely eszméletétől meg akarta fosztani, lassan elmúlt.

S most Julcsa ismeretes, piros öltönyét pillantá meg a fák között. Sietve közeledett. Midőn a kis barna leány Kamillát észrevette, szokása szerint jeleket csinált és élénken intgetett kezével.

Kamilla meghökkent, vére gyorsabban keringett, de nem merete a jeleket értelmezni; attól félt, hogy csalódnak esik áldozatul. Nehány pillanat múlva a leány előtte állt.

— Mi baj Julcsa? — kiáltá Kamilla.

— Baj, de hogy baj! hiszen Gáthegeyi ur ott fenn van a ligetben.

— Mit mondasz Julcsa, de igaz-e az?

— Már hogy ne lenne igaz! hisz ezzel a két szemmel láttam őt s azt kiáltá nekem: mondjam meg Rezeda és Kamilla kisasszonyoknak, hogy várja őket.

(Folyt. köv.)

Közigazdaság.

A szőlő peronosporája és a védekezés.

Irta: Domokos Kálmán.

(Folytatás és vége.)

Amint most Debreczenben a gomba megjelent, ebből nem lehet biztosan megmondani a pusztításnak azon mértékét, melyet el fog érni; még az idén nem először jelentkezik, meglehet, hogy nem hatalmasodik el korán és annyira, hogy a termést megsemmisítse, habár elég jókor jött és rohamosan terjed, mert még július 20-ikán nem lehetett találni s már 27-ikén mindenütt feltűnt pusztítása azok előtt is, kik híret sem hallották. De mindenesetre sietni kell azoknak, a kik bizonyosan szüretelni akarnak, hogy a gomba esetleges elterjedését megakadályozzák.

Minden a következő időjárástól függ, ha augusztus hónapban szárazság lesz, úgy reményelhető a megakadályozás, de ha így folytatja, mint a hogy kezdődik, még a védekezés is kevesebb haszonnal jár, mint máskor.

A penész leginkább az alsó leveleken kezdődik, az annival nagyobb baj, mert a fűrtök inkább alul vannak s ha még néhány zöld levél maradna is a vesszők hegyén, ezek a fűrtök nem használhatnak. Az pedig mindenütt tett tapasztalás folytán be van bizonyítva, hogy e betegsége a szőlőnek száraz homok talajokon rohamosabb terjedésű, mint a nedvesebb talajon.

A peronosporát elpusztítani, mióta Európában megjelent, folytonos n és mindenféle szerekkel és módokon próbálgatták, ezen fáradságos munkák sorozatát nem kívánom itt feljegyezni, ráterek egyenesen arra, hogy végre a próbákat teljes siker koronázza, rájöttek ugyanis, hogy a réz és mész teljesen elpusztítja a peronosporát, nemcsak, hanem a szőlőlevelben olyan átalakulást csinálnak, hogy az teljesen ellenáll a gomba támadásának a nélkül, hogy annak valami más baja történne, sőt még szebb és zöldébb marad. Ennél fogva rézgálicz-ból, vízből es etett mész-ből készítenek folyadékot, azzal befecskendezik a szőlő levelet s ha kis mértékben volt rajta peronospora, az rögtön megsemmisül, ha pedig később kerül rá a

csirája, az is elpusztul, a helyett, hogy életre kelne.

A levelek befecskendezésére legegyszerűbb eszköz egy félkezes meszelő, egy nagy ecset, vagy akár egy kézi czi-rok-s-eprő, ezt a folyadékba lehet mártani s ezzel a szőlő tövét úgy befecskendezni minden levelével együtt, hogy soha se maradjon szárazon, de lehetőleg finom apró cseppekben hulljon mindenüvé egyformán a folyadék.

Azonban ilyen egyszerű eszközt csak azok használhatnak, kiknek csak néhány tő szőlőjük van megmenteni való, mert nagyobb tábla szőlőben az ilyen munka felette hosszadalmas és fáradságos volna, a folyadékból is igen sok kellene, mert nem lehet azt ecsettel nagyon finom cseppekben fecskendezni.

Ennélfogva szerkesztettek sokféle fecskendő eszközt, melyekkel ez a munka jobban végezhető, ezen eszközök között eddig legjobbnak bizonyult a francia Vermorel-nek gyártmánya, melyet «Éclair»-nek nevezett el s amely Budapesten kapható 24 forintért, a kormány intézkedése folytán Szávost Alfonz kereskedő rendszeren készletben tartja. Használatát alább fogjuk látni.

Azonban most szerencsétlenségünkre nemcsak az egész Magyarországon, de egész Európában nagy mértékben kiütött penész-gomba-é-sz miatt a fecskendőket nem lehet kapni, a gyárosok nem képesek a tömeges szükségletnek megfelelni s örülnünk kell, ha bármi-féle rendszerű fecskendőt tudunk keríteni.

A fentebbi után ajánlható az eredeti Allweiler-rendszerű, vagy a Pilsener Bourdill-féle, mindezek egyik vagy másik gépgyáronál vagy raktárosnál szoktak eladásra kerülni Budapesten.

Ama fentebbi anyagokból készül tehát a folyadék, mely a peronospora ellen megvédi a szőlő levelet és pedig kétféle arányban szokták vegyíteni, úgy mint 100 liter kutvizhez vesznek 3 kilo rézgáliczot és 3 kilo darabos, égetett, oltatlan meszet. Az oltatlan mész helyett lehet tiszta oltott meszet is venni, csak hogy a májszerű jól megaludt mészből akkor 7 és fél kilo szükséges. Ezen folyadéknak azonban van egy rossz tulajdonsága, az, hogy a fecskendezés után a szőlőfűrtökre rakodik, és sűrű fehér pettyeket hagy azon, bár az egészségre ez teljesen ártalmatlan, mégis inkább a bornak való szőlőnél alkalmazzák.

A bornak semmiféle kárára nincs, de az ilyen szőlőfűrt megevésre látszólag nem izletes, a kik tehát fűrt alakjában viszik eladásra szőlőiket, azok 100 liter vízhez 2 kilo rézgáliczot és két kilo oltatlan meszet vegyenek, a peronospora ellen ez a folyadék is teljesen használható. A rézgálicznak lehetőleg tisztának kell lenni, valahogy helyette vasgálicz ne használtassék, sőt szép átlátszó kék kristályokból álljon a rézgálicz.

Legcélszerűbb kimérni a megfelelő mennyiségű vizet, a mennyi folyadékot egyszerre el akarunk készíteni, pontosan liter számra; ezután ebből 3—4 liternyit kiveszünk és jól felmelegítjük, a megfelelő rézgáliczot összetörjük annyira, hogy ársaszem nagyságu darabos legyen, elég sűrű vászon zacskóba kötjük és a forró vízbe, melyet először dézsába öntöttünk beleállítjuk a zacskót azért, hogy sem por, sem apró feloldatlan rézgálicz szemecskék ne kerüljenek a vízbe, hanem ez által olyan tiszta legyen az oldat, mintha megszürtük volna, így

a rézgálicz a zacskón keresztül gyorsan feloldódik. Ez alatt a többi vízbe darabonként belerakjuk a kimért meszet, kavargatjuk, míg teljesen elolvad, azután pedig ruhadarabon — nem szítán — az egész mesztejet átszűrjük, hogy semmiféle kisebb mészdarab se maradjon benne.

Midőn a két folyadék teljesen kihült, akkor egy edénybe összetöltjük, jól felkavargatjuk, ezzel a használatra készen áll.

Figyelni kell arra, hogy vasat ne tegyünk a folyadékba és így ezt csak fakádában, vagy dézsában, cserép, vagy rézedényben lehet készíteni és tartani, csak fakánálal kavarni, a fecskendezőgép is egészen rézből van.

Azért kell pedig a folyadékot egészen tisztává tenni, mert a fecskendő finom nyílását minden kis szemét bedugja, továbbá, ha a folyadékba apró, feloldatlan rézgálicz-por kerül, ez a szőlő levelet és a fűrtöket is megperzseli. Ezen folyadéknak súlyos részei az edény fenekére iszapgyanant leüllednek, és pedig azon alkatrészen, amely éppen a peronosporát öli, ennélfogva valaháuvszor a gépbemerünk a készletből, mindig erősen fel kell kavarni. E folyadékot egyszerre ellehet készíteni, több napig egészen jól eláll fedett edényben, mivel pedig mérges hatású, vigyázni kell, hogy állatok hozzá ne férjenek.

A permetezőgép maga kis putton alaku, — melyet megtöltenek folyadékkal, a munkás szijaknál fogva hátra veszi, balkezelével egy kiálló fogantyút lassan mozgat, jobb kezében pedig egy kaucsuk cső végére illesztett rézcsövet tart, melynek a végéből tódul és permeteződik ki a folyadék oly finom cseppekben, hogy az egész csak ködnek látszik.

Egyszerre nagy területet be lehet vele fecskendezni, így megy a munkás a szőlősorok között, minden tőkét két oldalról befecskendez, a munka elég gyors, egy nap alatt egy ember 1200 négyszögöl területű szőlőn bevégzi a munkát, ugyanennyi területre a folyadékból 173 liter kell, tehát 5-19 kilo rézgálicz 32 kr-ával 1 frt 66 kr, ugyanennyi mész 16 kr, a folyadék költsége 1 frt 82 kr, egy napszám 1 frt és így maga az egyszeri fecskendezés egész költsége 2 frt 82 kr.

Hátra van még azon kérdésre felelni: hányszor kell fecskendezni? Azon helyeken, hol már rendes vendég a peronospora és így minden évben feltétlenül védekeznek, évenként 3-szor permeteznek, június, július és augusztus első napjaiban, ott aztán soha sem látják az ilyen szőlőkön, de hogy csakugyan szükség volt a permetezésre, mutatják azon szőlőtöveket, melyeket minden gazda meghagy védelem nélkül, hogy munkájának sikerét lássa, az ilyen védelem nélkül hagyott tőkéket azután rendszeren elpusztítja a gomba.

Ha azonban az az eset áll, mint most nálunk, hogy először jelent meg a peronospora, szárazság idején elég lenne az egyszeri gondos permetezés. Így jártak el Keszthelyen 1889-ben, augusztus 20—31-ik permeteztek és a gomba terjedése, mely már akkor nagy pusztításokat tett, teljesen megállott, a levelek szüret utánig szép zöld színűek maradtak.

De amint az időjárás mutatkozik, itt nem hiszem, hogy egy permetezés elég lenne, okvetlenül kétféle kell 7—8 napi időközzel. Mert ne feledjük, hogy nemcsak azok a levelek vannak megtámadva, melyek elszáradtak, hanem ha felfordítjuk a vesszőket, akkor látjuk, hogy 6-szor annyi levélnek az alja van ellepve gombával, azok még mind lefogtak

száradni, a védekezés csak a teljesen ép vagy nagyon kicsit inficiált leveleknek használható.
A permetezést szélben nem lehet végezni, ha nagy eső közeledtével következtetünk, akkor sem, mert a nagy eső a még meg nem száradt folyadékot lemossa a levelekről. A borongós, nedves időben azonban legsikeresebbnek bizonyult a védekezés, habár azt napsütés időben is lehet végezni.

Budapesti gabonatársaság. Augusztus 1-én. Buza ószre 9.85 pénz, 9.87 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 5.67 pénz, 5.69 áru. Zab ószre 5.46 pénz, 5.48 áru. — Káposztarepce aug.—szept. 15.38 pénz, 15.50 áru.

Debreczeni ingatlanok forgalma

a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi július 25-től augusztus 1-ig.

Özv. Kovács Ferenczné Nagy Mária veszi Szilvási Istvánné Kaszás Zsuzsanna és társai házának fele részét 300 frtért.

Ducsa Julianna veszi Geréby Fülöp homokkerti szőlője egyrészét 101 frt 25 kr.

Tóth Mihály és neje Farkas Sára veszi Oláh Mihály és neje Kovács Zsuzsanna házat 600 frtért.

Kovács György és társai veszik özv. Deák Mihályné Gede Erzsébet újföldét 60 frtért.

Nagy Sándor és neje Balla Julianna veszik Egger Mária új földét 75 frtért.

Id. Major János és neje Tömösvari Julianna veszik Nagy Mihály és neje Vass Julianna hatvan-utcai szőlőjét 600 frtért.

Nagy Imre és neje Szilágyi Mária veszik Károlyi Sándor és neje Karós Eszter házat 3300 frtért.

Ifj. Mike Ferencz és neje Bánai Mária veszik Boeskor József halápi 4 boglyás kaszáját 2000 frtért.

VASUTI MENETREND.

Debreczenből indul :

Budapest felé (gyv)	d. e.	8 ó. 44 p.
" " " "	éjjel	10 ó. 31 p.
B.-Pest—N.-Várad felé	d. e.	12 ó. 52 p.
Csak Nagy-Várad	d. u.	3 ó. 34 p.
Szatmár felé (Er-Mihályf.)	reggel	3 ó. 9 p.
" " " "	d. u.	3 ó. 24 p.
" " " "	este	7 ó. 45 p.
Kassa felé	reggel	4 ó. — p.
" " " "	reggel	8 ó. 32 p.
" " " "	d. u.	3 ó. 39 p.
" " " "	este	7 ó. 40 p.
(m. á. vasutól reggel		5 ó. 48 p.
" " " " d. u.		3 ó. 19 p.
Nánás felé: (vásártérről reggel		6 ó. 08 p.
" " " " d. u.		3 ó. 35 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

személyvonat reggel 8 ó. 30 p.	Este	7 ó. — p.
" (gyorsv.) d. u.		2 ó. 05 p.
este (gyorsvonat)		9 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől	d. u.	3 ó. 09 p.
" " gyorsvonat	este	7 ó. 06 p.
Budapest N.-Várad f. (gyorsv.)	éjjel	2 ó. 44 p.
Csak Nagy-Várad felől	reggel	7 ó. 42 p.
Szatmárról	reggel	8 ó. — p.
" (Ermihályfalva felől)	délben	12 ó. 31 p.
" (Ermihályfalva felől)	este	10 ó. 16 p.
Kassáról (gyorsv.)	reggel	8 ó. 06 p.
" " " "	d. u.	12 ó. 36 p.
" " " "	este	7 ó. 20 p.
" " " "	este	10 ó. 21 p.
(m. á. vasúthoz reggel		8 ó. 17 p.
" " " " este		6 ó. 05 p.
Nánásról: (vásártér reggel		8 ó. 09 p.
" " " " este		5 ó. 56 p.

Kőbányai sertésüzlet
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Julius 31.

a) Hizott sertés árak : I. Magyar első rendű : 1) Óreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 44.—44.50. 2) Óreg közép (páronként 300—400 klg-súlyban) — — — 3. Fialtal nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 46.—46.50— 4. Fialtal közép (páronként 251—320 klg, súlyban) 47.—48.— 5. Fialtal könnyű (páronként 250 klgmig terjedő súlyban) 48.—50.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) — — — — 7. Közép (páronként 220—280 klg, súlyban) 48.—49.— 8. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő súlyban) — — — — — III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban, 47.—47.50 10. Közép (páronként 220—260 klg, súlyban) 47.—48.— 11. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő súlyban) 48—48.50— Sertés létszám: július 30 napján volt készlet 142.460 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizlalnivaló sertés — — — — —, malacz (4—11 hónapos korban) elhajtott 808 drb

KIMUTATÁS
a debreczeni telefon hálózat beszélő állomásairól

- 42. Angol királynő száll.
- 69. Államvasutak állomás főnöke.
- 75. Államvasutak üzletvezetője.
- 34. Dr. Balkányi Emil orv.
- 40. Dr. Balkányi Miklós, ügyvédi irodája.
- 91. Dr. Balkányi Miklós lakása.
- 84. Bauer és társa gépgyára.
- 36. Berger Henrik, iroda.
- 14. »Bika« szálloda.
- 8. Berger Henrik nyári l.
- 65. Dr. Balkányi Ede, orv.
- 93. Dr. Burger Péter, orv.
- 37. Berger Jenő műépítész lakása.
- 83. Casinó.
- 70. Csanak József nagykereskedése.
- 88. Csanak J. nyári lak.
- 90. Dr. Csikos Sándor, orv.
- 18. »Debreczen« szerk.
- 35. »Debreczeni Ellenőr« szerk.
- 55. »Debreczeni helyi vasutas« irodája.
- 43. »Debreczeni helyi vasut nagyredel indóház.
- 2. Dohánygyár.
- 20. »Debreczeni Hirlap«
- 52. Első magyar ált. bizt. társ.
- 9. Eprekerti faraktár.
- 79. Első debr. fakereskedő társ. irodája.
- 17. Első debr. fakereskedő társ. főüzleti irodája.
- 46. Főerdőmester.
- 68. Főispán.
- 6. Feischl Fülöp és Fia czég.
- 13. Fürst Máttyás és Fia czég és Áron Miksa czég.
- 86. Frohner szálloda
- 85. Glück Adolf pinczér ügynök.
- 60. Gebauer Károly korporsó gyára
- 62. »Hungária« kávéház
- 81. Ipar- és kereskedelmi bank
- 94. Iparegyesületi takarékos és hitelintézet
- 39. »Istvána« gőzmalom
- 19. Keresk. és iparkamara
- 66. Kegyelet temetkezési intézet
- 11. Közkórház
- 82. Központi kávéház
- 30. Kunz József és Társa czég
- 67. Dr. Kola János, ügyv.
- 4. Kovács Gábor, ügyv.
- 59. Kaszanyitzky E. üzlete.
- Folyó hó 1-én a forgalomnak átadva volt 92 állomás.
- E hó folyamán bekapcsolatott— állomás.
- Lett 92 állomás.
- Megszűnt állomás.
- Mai napon a forgalomnak tényleg átadva van 92 állomás.
- Debreczen, 1891 július 31-én.

Debreczeni telefon vállalat.
Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Med. univ.
Dr. Sichermann Adolf
az összes gyógytudományok tudora
MASSAGE-GYÓGYGYMNASTIKAI
ÉS
orthopädiái (testgyógyászati)
rendelő helyisége:
Debreczen, Nagy-uj-utca 1708. sz.
Rendelés egész nap.
Szegényeknek vasárnap d. e. 8—10 ingyen.

Nyílttér.
MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely BUDAPESTEN (Budán).
Idény: május 1-től szept. 30-ig.
Kiváló gyógyhatással bír:
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos **Dr. BRUCK J.** (Vigadó-tér) 1. sz.
egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő
Pontos közlekedés a társaskocsikon, reggeli 5 órától kezdve. — Állomási hely: **Ferencz József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.** 10—10

Kunz József és Társa
BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD
Kistemplom-bazár.
Francia batist
előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó leszállított áron.
Kiházasítási kelengye
teljes kiállítással.
Vászon, kész fehérnemű, divat-rövidáru butor-szövet, szőnyeg, függöny, ágy és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.
Lynoleum (parafa szőnyeg)
bizományi raktár gyári áron.
Pike, trico, plüs
NYÁRI PAPANOK
és mindenféle
fürdő cikkeket.

Leszállított árak!

Julius 1-től kezdve az idény előhaladtával

divatos női ruhaszövetek,

MOSÓ VOILE-ok,

Valódi francia batist,

Zephirek és atlas szatinok

rendkívül leszállított

366 áron kaphatók: —1

Szabó Lajos fiai cégénél

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

MÉHÉSZ JÓZSEF

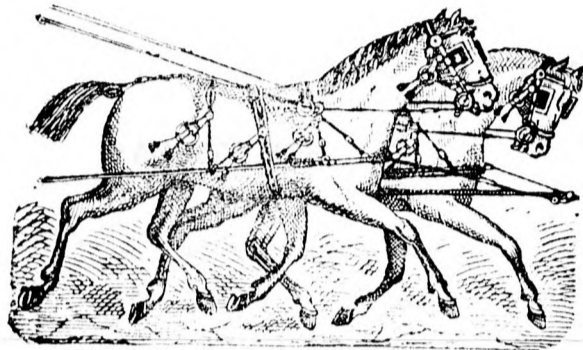
szijgyártó üzlete

DEBRECZEN, nagy-csapó-utca, Stenczinger-ház.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint

szijgyártó üzletemet

a mai kor kivánalmainak megfelelően berendeztem.

Üzletemben készen kaphatók a legjobb fajta bőrből készült

kocsizó löszerszámok

valamint igás hámok is többféle választékban.

Megrendeléseket, ugyszintén javításokat, a legjutányosabb árszámítás mellett a meghatározott időre gyorsan elkészítik.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

maradtam tisztelettel

MÉHÉSZ JÓZSEF

szijgyártó.

339 9—5

Legujabban szabadalmazott

m o s ó g é p e k,

kerti lóozák,

KERTI BUTOROK,

jégszekrények,

TIZEDES MÉRLEGEK, mezőgazdasági eszközök,

a legjobb kaszák

írásbeli jótállással,

vas- és kátránytető-lemezek,

valódi „FUCHS“-féle

rokás jegyü szerszámok

minden iparághoz.

Minden vasáruba vágó cikkek

legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap, kívánatra, bérmentve küldetik.

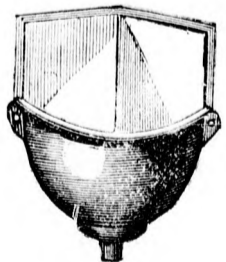
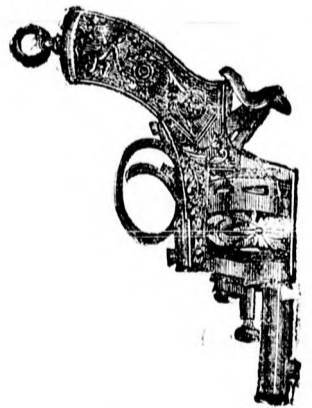
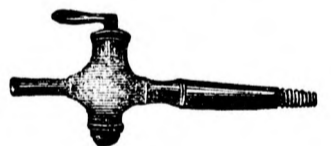
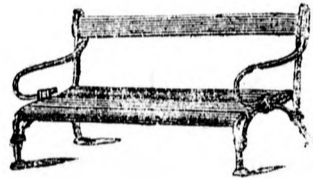
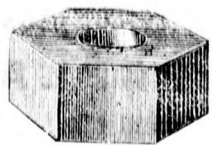
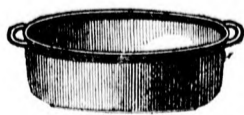
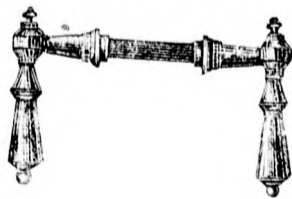
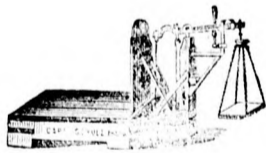
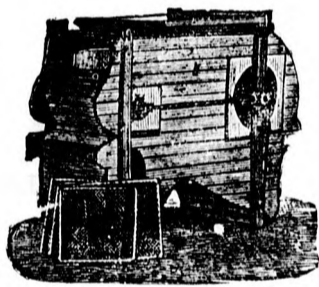
TÓTH GYULA

367 100—71

ELŐBB

TÓTH LAJOS ÉS TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház és czepléd-utca sarkán.

Nyomatott a »Debreczen« nyemda részvénytársaságnál, 1891.